

Priloga 1: Analiza ankete za pripravo lokalnega programa za mlade v občini Tolmin

Lokalni program za mlade v občini Tolmin
2017 - 2022

ANALIZA
ankete za pripravo lokalnega programa
za mlade v občini Tolmin

DEMOGRAFSKI PODATKI

Kakšen je vaš trenutni status?

Razmerje med dijaki [29%], študenti [36%] in ostalimi [zaposleni, samozaposleni, brezposelni – 35%] je porazdeljeno skoraj enakomerno na tretjine. Tri, ki imajo drugačen status, se lahko zanemari.

Delovno aktivnih je 27%, kar ustreza slovenskemu povprečju, ki je 26,7% [podatek za 2014].

Razmerje med delovno aktivnimi [zaposlen ali samozaposlen – 81%] in brezposelnimi [19%] delovno aktivnimi mladimi ustreza slovenskemu povprečju, ki je 20,6 % brezposelnih [podatek za leto 2016].

Če primerjamo odgovore na 1. vprašanje in vprašanje glede starosti [predzadnje vprašanje] so razmerja zelo podobna in enakomerno razporejena po skupinah. Starih od 15-19 let je 30% [dijakov 29%], od 20-24 let 36% [študentov 36%] in od 25-30 29% [ostali 35%].

Iz podatkov lahko zaključimo, da je anketa enakomerno zajela vse statusne skupine.

Kje trenutno prebivate?

Izmed tistih, ki prebivajo v občini Tolmin, jih 58% prebiva v Tolminu in bližnji okolici, 42% pa v drugih krajih v občini.

Če za bližnjo okolico štejemo sosednja naselja Tolmina [Volče, Dolje, Zatoimin, Žabče, Poljubinj, Prapetno], imajo ta naselja skupaj s Tolminom 47% delež vseh mladih v občini, medtem ko v ostalih krajih prebiva 53% mladih.

Zaključimo lahko, da je anketo izpolnilo več mladih iz Tolmina in okolice, vendar boljši odgovor daje analiza naslednjega [pod]vprašanja.

➔ Napišite točen kraj bivanja

Kraje bivanja razdelimo po geografskih območjih:

- Mesto Tolmin
- Okolica Tolmina [KS Tolmin brez mesta, KS Volče, KS Zatoimin, KS Poljubinj, KS Ljubinj]
- Vasi ob Soči [KS Dolje-Gabrje, KS Volarje, KS Kamno]
- Vasi ob Idrijci [KS Most na Soči, KS Tolminski Lom, KS Idrija pri Bači, KS Slap ob Idrijci, KS Dolenja Trebuša, KS Gorenja Trebuša]
- Šentviška planota [KS Ponikve, KS Pečine, KS Šentviška Gora]
- Baška Grapa [KS Kneža, KS Grahovo ob Bači, KS Hudajužna-Obloke, KS Podbrdo, KS Stržišče, KS Rut-Grant]

V tabeli na naslednji strani je prikazano, koliko mladih živi na posameznem območju in koliko jih je izpolnilo anketo. Upošteva se samo posameznike, ki so navedli kraj bivanja, ki leži v občini Tolmin [vseh 171]

Območje	Mladi v občini		Izpolnjene ankete	
	Število	Delež	Število	Delež
Mesto Tolmin	436	29%	58	34%
Okolica Tolmina	319	21%	27	16%
Vasi ob Soči	100	7%	11	6%
Vasi ob Idrijci	336	22%	48	28%
Šentviška planota	96	6%	17	10%
Baška Grapa	229	15%	10	6%
SKUPAJ	1516	100%	171	100%

Delež rešenih anket v mestu Tolmin, v vaseh ob Idrijci in na Šentviški planoti je nadpovprečen glede na delež mladih, ki prebivajo na teh območjih, podpovprečen je v okolici Tolmina in Baški grapi, medtem ko je v vaseh ob Soči približno enak.

Odstopanje ni višje od 5 odstotnih točk, razen v primeru Baške grape, kjer je razlika 9 odstotnih točk.

Ugotovimo lahko, da je anketa kljub odstopanjem enakomerno zajela vsa geografska območja, nekoliko slabše le Baško grapo.

➔ Izven občine Tolmin živim ... (stalno ali občasno)

Vprašanje je povezano s 1., na katero je 21% [52] vprašanih odgovorilo, da živijo izven občine Tolmin.

Od teh jih je 46% [24] odgovorilo, da živijo izven občasno, 54% [28] pa da stalno.

➔ Kaj je razlog za to, da ste se za stalno preselili izven občine Tolmin?

Vprašanje je povezano s 1. in 3.

Izmed tistih, ki so odgovorili, da živijo izven občine stalno [na vprašanje je bilo možnih več odgovorov], jih je odgovorilo

- 36% [10] zaradi partnerja oz. družine
- 36% [10] zaradi službe ali študija
- 14% [4] ker jim bolj odgovarja stil življenja v večjem mestu oz bližje njihovim centrom
- 14% [4] v občini Tolmin sploh niso nikoli živeli
- 11% [3] ker so drugje dobili stanovanje

➔ Kaj je glavni razlog za to, da v občini Tolmin živite le občasno?

Izmed tistih, ki so odgovorili, da živijo izven občine občasno, jih je odgovorilo

- 54% [13] zaradi študija
- 42% [10] zaradi službe
- 4% [1] zaradi partnerja

Če odštejemo tiste, ki v občini nikoli niso živeli, jih drugje stalno ali občasno živi

- 30% [15] iz popolnoma osebnih razlogov [partner, družina, stil življenja],
- 41% [21] zaradi tega, ker so drugje dobili službo ali stanovanje,
- 29% [15] pa zaradi študija.

Izven občine občasno živi še večje število študentov in dijakov, vendar ti pri 1. vprašanju niso izbrali opcije, da živijo izven občine Tolmin. To možnost so najbrž izbrali le tisti, ki se v občino, kjer imajo prijavljeno stalno prebivališče, vračajo bolj redko kot vsak vikend.

Imate namen po končanem šolanju ostati v občini Tolmin?

Da se ne šola več, je odgovorilo 24% [57] vprašanih, kar je znatno manj, kot jih je v uvodu odgovorilo, da imajo status, ki ni povezan s šolanjem [35%], da se še šolajo pa 76% [184], kar je več kot je v uvodu dijakov in študentov [164]. Očitno je bilo to vprašanje nejasno.

Od tistih, ki so zaključili s šolanjem jih je 74% [42] ostalo v občini Tolmin, 26% [15] pa se jih je po zaključku šolanja odselilo drugam [pod 4. vprašanjem je bilo 11 takih, ki so za stalno odšli zaradi službe ali stanovanja in 14 zaradi osebnih razlogov].

Od tistih, ki se še šolajo [184], jih 60% [111] namerava ostati [17% v vsakem primeru, 43% odvisno od možnosti], 23% [42] verjetno ali gotovo ne, 17% [31] pa jih ne ve. Če teh ne upoštevamo, bi jih ostalo 73%, odšlo pa 27%. To je skoraj identičen delež kot pri tistih, ki so s šolanjem že končali.

→ Kaj je glavni razlog, da po končanem šolanju ne boste ostali v občini Tolmin?

Vprašanje je povezano z zgornjim vprašanjem.

Med tistimi, ki bodo najverjetneje odšli [41], jih bo

- 49% [20] zaradi zaposlitve
- 37% [15] zaradi stila življenja v ali bližje večjim centrom
- 15% [6] zaradi partnerja oz. družine

Tri četrtine mladih torej pričakuje, da bodo ostali v občini Tolmin, četrtina pa, da bodo odšli. Enak je delež med tistimi, ki so po šolanju ostali in tistimi, ki niso.

Polovica jih pričakuje, da bodo odšli zaradi zaposlitve, polovica pa zaradi osebnih razlogov. Pri tistih, ki so že odšli, je delež nekoliko v prid tistim, ki so odšli zaradi službe.

Razlike med razlogi med tistimi, ki so iz občine že odšli in tistimi, ki pričakujejo, da bodo odšli, so zanemarljive. Po šolanju odide oz. bi odšla $\frac{1}{4}$ mladih, $\frac{1}{8}$ iz osebnih razlogov in $\frac{1}{8}$ zaradi zaposlitve ali stanovanja.

IZOBRAŽEVANJE

Ali poznate možnosti štipendiranja oziroma dodeljevanja sredstev za izobraževanje, ki so na voljo?

Da poznajo možnosti štipendiranja je odgovorilo 45% [97] vprašanih, da ne 55% [119].

→ Katere vrste štipendij poznaš?

Vprašanje je povezano z zgornjim vprašanjem.

Od tistih, ki možnosti poznajo, skoraj vsi [95%] poznajo državno štipendijo, malo manj Zoisovo [89%] in kadrovske [86%]. Štipendije za študij v tujini pozna malo vprašanih [15%].

Če predpostavimo, da so večina, ki možnosti štipendiranja ne poznajo, tisti, ki se ne šolajo več [35% vseh], potem najmanj 30% šolajočih ne pozna nobene od opcij štipendiranja. Če tega ne predpostavimo, potem je takih 55%.

Med tretjino in polovico vseh dijakov in študentov ne pozna možnosti štipendiranja. Ostali so dobro seznanjeni z državno, zoisovo in kadrovske štipendije, slabo pa s štipendijami Ad Futura.

Imate kakšen predlog za način štipendiranja ali financiranja študijskih dejavnosti konkretno s strani Občine Tolmin?

Vprašanje je neobvezno.

Večina nima predlogov, kako bi občina sama štipendirala ali financirala študijske obveznosti. Med odgovori so:

- organiziranje dobrodelne prireditve za zbiranje sredstev,
- [finančno] spodbujanje podjetij, da bi študente vzeli na prakso
- kadrovska štipendija, ki bi jo financirale javne službe
- dodatna denarna pomoč socialno šibkim študentom/dijakom,
- podelitev štipendije za poklice, ki jih v občini ne pokrivajo kadrovske štipendije,
- javna dela zamenjati z delom študentov,
- štipendije za študente, ki imajo poleg študija lastne projekte.
- štipendiranje na področju umetnosti

Ali si tekom izobraževanja želite (ste si želeli) možnosti opravljanja strokovnega praktičnega usposabljanja v podjetjih in ustanovah v občini Tolmin?

Da si želijo ali so si želeli opravljati strokovno praktično usposabljanje v podjetjih in ustanovah v občini Tolmin je odgovorilo 59% vprašanih [147].

→ V katerem podjetju bi si želeli opravljati praktično usposabljanje?

Vprašanje je povezano z zgornjim vprašanjem.

27% [58] jih je odgovorilo na vprašanje, v katerem podjetju ali ustanovi bi tako usposabljanje radi opravljali [nekateri so navedli več odgovorov]:

- 53% [31] v javnih ustanovah od tega:
  - o 21% [12] v šolstvu in vzgoji [ŠC, OŠ, VVZ]
  - o 16% [9] v občinskih ustanovah in zavodih [občinska uprava, LTO, PRC, knjižnica, komunala]
  - o 12% [7] v zdravstvu [ZD]
  - o 5% [3] v drugih javnih ustanovah [CSD, dom upokojencev]
- 33% [19] v industrijskih podjetjih [Hidria, Smarteh]
- 12% [7] v turizmu in gostinstvu [LTO, restavracije, samostojni ponudnik]
- 7% [4] v trgovini [Mercator, KZ Tolmin]
- 7% [4] druge [geodetske storitve, gradbeništvo, avtoprevoznništvo]

Med podjetji in ustanovami izstopajo Hidria AET s 14, OŠ [Tolmin] z 8, ZD [Tolmin] s 7 ter KZ Tolmin, Smarteh in LTO s po 3 odgovori.

Ali menite, da znanja, veščine in spretnosti, pridobljene izven rednega šolanja in študija, pripomorejo k boljši zaposljivosti mladih?

Da so znanja, veščine in spretnosti, pridobljene izven rednega šolanja, študija in dela, pomembne, meni 90% [177] vprašanih, da niso pomembne pa 10% [20].

Kako pogosto se izven šole/ študija/ dela udeležuješ možnosti za dodatno pridobivanje znanj, veščin in spretnosti v občini Tolmin?

Da se možnosti za dodatno pridobivanje znanja, veščin in spretnosti udeležujejo v občini Tolmin, je odgovorilo 67% [132] vprašanih. Da se takih dogodkov sploh ne udeležujejo je odgovorilo 27% [53] vprašanih. 6% [12] je odgovorilo, da se takih dogodkov udeležuje izven občine Tolmin – polovica teh v Ljubljani.

Od tistih, ki se takih dogodkov udeležujejo v občini Tolmin [67% vseh] se jih:

- 11% [14] udeležuje enkrat mesečno,
- 23% [30] večkrat na leto,
- 67% [88] pa redko – 1x na leto ali manj

Kaj menite o možnostih za dodatno pridobivanje znanj, veščin in spretnosti na območju tolminske občine?

Z možnostmi za dodatno pridobivanje znanje, veščin in spretnosti je seznanjenih 64% [125] vprašanih. Z njimi jih ni seznanjeno 36% [71].

Od tistih, ki so z možnostmi seznanjeni jih meni:

- 17% [22] da je možnosti dovolj na različnih področjih,
- 30% [37] da jih je dovolj, a ni dovolj raznovrstnih vsebin,
- 53% [66] da je možnosti premalo.

Kdo oziroma katere organizacije po vašem mnenju mladim v tolminski občini nudijo priložnosti za dodatno pridobivanje znanj, veščin in spretnosti?

Na vprašanje je bilo možnih več odgovorov.

Kar 80% [152] vprašanih meni, da so mladinske organizacije tiste, ki nudijo priložnost za neformalno izobraževanje. 39% [74] jih meni, da so to občina in njeni zavodi (med odgovori drugo je bil 5x omenjen PRC), 20% [38] pa da so to podjetja.

Ali poznate izraz "neformalno izobraževanje"?

Izraz »neformalno izobraževanje« pozna 61% [115] vprašanih, 39% [75] pa ne.

Izraz torej ni najbolj prepoznaven. Za primerjavo – na vprašanje ali se jim dodatno pridobivanje znanja izven rednega šolanja in dela zdi pomembno (vpr. 8), je 90% vprašanih odgovorilo pritrdilno.

Katerih vsebin za pridobivanje dodatnih znanj, veščin in spretnosti si želite?

Vprašanje je neobvezno.

Na vprašanje je odgovorilo 39 vprašanih, kar je 38% tistih, ki so odgovorili, da je možnosti za neformalno izobraževanje v občini premalo [66] ali pa so premalo raznovrstne [37].

- 22% [8] si jih želi jezikovnih tečajev,
- 18% [7] strokovnih tehničnih vsebin (računalništvo, elektrotehnika, strojništvo, gradbeništvo) in usposabljanj na teh področjih
- 13% [5] vsebin s področja podjetništva,
- 13% [5] vsebin s področja zdravja in dobrega počutja (psihologija, delo na sebi, zdravo življenje, prva pomoč)
- 13% [5] vsebin s področja turizma in gostinstva
- 8% [3] vsebin za brezposelne
- 8% [3] vsebin s področja športa

Po 1 odgovor navaja še vsebine na področju kulture (petje), kmetijstva in dela z mladimi (vodenje skupin).

Več odgovorov opozarja na samoorganiziranje in spodbujanje mladih k deljenju svojih znanj in veščin z drugimi [4 odgovori] in na boljšo informiranost o možnostih neformalnega izobraževanja v občini [2 odgovora].

ZAPOSLOVANJE

Kakšen je vaš zaposlitveni status?

Večina vprašanih je še v procesu izobraževanja/pridobivanja formalne izobrazbe, takih je 68% [128] vprašanih, kar je skladno z uvodnim vprašanjem, pri katerem jih je 65% odgovorilo, da imajo status dijaka ali študenta. Med njimi večina dela preko študentskega servisa. Redno oziroma tekom leta preko študentskega servisa dela 22% vprašanih, občasno pa študentsko delo opravlja 25% vprašanih.

Če upoštevamo samo šolajoče jih:

- 32% [41] ob šolanju/študiju ne dela preko študentskega servisa,
- 32% [41] jih bolj ali manj redno dela preko študentskega servisa,
- 36% [46] jih preko študentskega servisa dela občasno.

Vsaj občasno preko študentskega servisa torej ob šolanju dela tudi veliko dijakov.

32% [59] se jih ne izobražuje več. Od teh jih je:

- 41% [24] zaposlenih za nedoločen čas,
- 31% [18] zaposlenih za določen čas,
- 15% [9] samozaposlenih,
- 10% [6] brezposelnih,
- 3% [2] dela preko avtorskih ali podjetniških pogodb.

Za nedoločen čas je zaposlenih 41%, brezposelnih je 10%, ostali [49%] pa imajo negotovo obliko zaposlitve (določen čas, s.p., avtorske oz. podjetniške pogodbe). Tem je potrebno prišteti še mlade s statusom študenta/dijaka, ki imajo status, da lahko delajo preko študentskega dela, vendar podatka o teh ni. Glede na visok delež takih, ki bolj ali manj redno delajo preko študentskega servisa, je takih najbrž kar precej.

Manjši odstotek vprašanih mladih je trenutno brezposelnih (3% oz. 10% med delovno aktivnimi), kar verjetno ni realen podatek glede na stanje v občini.

➔ Ali nameravate po končanem izobraževanju iskati zaposlitev v občini Tolmin oziroma bližnji okolici?

Vprašanje je povezano z zgornjim vprašanjem.

Na vprašanje so odgovarjali tisti, ki se še šolajo [82] – opomba: napaka – niso bili vključeni tisti, ki se še šolajo in delajo občasno preko študentskega servisa [46].

Da bodo po končanem izobraževanju iskali zaposlitev v občini ali okolici je odgovorilo 63% [52] vprašanih, 13% [11] da ne, 23% [19] pa tega še ne ve.

Dve tretjini vprašanih bo torej zagotovo iskalo zaposlitev v občini, 1/8 pa gotovo ne.

Vprašanje je podobno vpr. 5 (namen ostati v občini), pri katerem je 60% šolajočih odgovorilo, da ima namen ostati v občini, 23% da ne in 17% da ne ve.

Vprašanje je podobno tudi vpr. 6 [razlogi za odhod iz občine], pri katerem je ugotovljeno, da iz občine odide $\frac{1}{4}$ mladih, od tega $\frac{1}{2}$ zaradi osebnih razlogov in $\frac{1}{2}$ zaradi službe ali stanovanja.

S primerjavo teh vprašanj ugotovimo, da manjši odstotek vprašanih ne verjame, da bodo dobili zaposlitev v občini, bodo pa to poskušali ter da približno $\frac{1}{8}$ mladih zagotovo ne razmišlja, da bi si zaposlitev in s tem eksistenco poiskali v občini.

→ **Kateri so razlogi, da zaposlitve ne bi iskali v občini Tolmin?**

Vprašanje je povezano z zgornjim vprašanjem.

Od tistih, ki zaposlitve ne bodo iskali v občini ali okolici [11], jih tega ne bo storilo:

- 45% [5] ker ponudba delovnih mest ne ustreza njihovi izobrazbi,
- 27% [3] ker gospodarsko okolje ni perspektivno,
- 18% [2] ker ni dovolj možnosti za napredovanje,
- 18% [2] iz drugih razlogov [1 odgovor – želi si drugačnega okolja]

→ **Ali aktivno iščete delo?**

Vprašanje je povezano z vprašanjem o zaposlitvenem statusu.

Od tistih, ki so brezposelni [6] jih 50% [3] delo išče aktivno, 50% [3] pa le občasno.

Ali bi si zaradi možnosti zaposlitve drugje izselili iz občine Tolmin?

Da bi se zaradi možnosti zaposlitve drugje izselili, je odgovorilo 78% [142] vprašanih, od tega 12% [21] pod določenim pogojem. Da se zaradi zaposlitve ne bi selili je odgovorilo 22% [40] vprašanih.

Pogoji pod katerimi bi se zaradi zaposlitve izselili [17] so:

- 35% [6] če bi bilo delovno mesto boljše kot v občini,
- 29% [5] če bi bil kraj dela preveč oddaljen od občine za dnevno ali tedensko vožnjo domov,
- 18% [3] če v občini ne bi našel dela,
- 12% [2] če bi bilo delo samo za določen čas,
- 6% [1] če bi bilo delovno mesto v manjšem mestu ali kraju

Razlogi, da se zaradi zaposlitve ne bi izselili [5] so: lokalpatriotizem [2 odgovora], ima tu družino, ima tu kmetijo, upa na boljše zaposlitvene možnosti v občini [po 1 odgovor].

Ali se vam zdi, da so mladi dovolj informirani o zaposlitvenih možnostih s strani lokalnih organizacij, ki so za to zadolžene?

Večina vprašanih meni, da mladi niso dovolj informirani o možnostih zaposlitve s strani organizacij v občini, ki so za to zadolžene, takih je 74% [135] vprašanih.

Sklepamo lahko, da je na tem področju res še dovolj možnosti za izboljšavo [tudi glede na vprašanje o tem, na katerih področjih bi si mladi želeli biti bolj informirani – zaposlitvenem], vendar pa je mogoče problem tudi v tem, da se mladi niti ne zanimajo za te informacije dokler niso pred dejstvom, da si začnejo iskati zaposlitev.

→ Če imate predlog za izboljšavo, ga prosim zapišite.

Vprašanje je povezano z zgornjim vprašanjem in ni bilo obvezno.

Od tistih, ki menijo, da mladi o zaposlitvenih možnostih niso dovolj informirani, jih je 15 podalo predloge za izboljšanje.

Mladi so večinoma mnenja, da bi morali informiranje o zaposlitvenih možnostih prenesti na splet in spletne medije ter postati bolj ažurni. Menijo, da bi za to morale poskrbeti predvsem organizacije, ki so za to zadolžene kot na primer Zavod za zaposlovanje in študentski servisi.

Drugi predlogi so:

- organizacija kariernega sejma,
- zaposlitvene delavnice,
- predstavitve podjetij in razvojnih možnosti,
- predstavitev najbolj iskanih poklicev in poklicev prihodnosti,
- obveščanje o možnostih z brošuro,
- informiranost se bo izboljšala z večjo ponudbo delovnih mest.

Ali razmišljate o samostojnem podjetništvu?

Da razmišljajo o samostojnem podjetništvu, je odgovorilo 42% [77] vprašanih, da ne pa 58% [105].

Iz vpr. 20 je razvidno, da je 15% [9] delovno aktivnih registriranih kot samostojni podjetniki. O tem pa razmišlja sorazmerno veliko več vprašanih. Podatka, ali o tem razmišljajo dijaki, študenti ali delovno aktivni, ni.

→ Prosim označite, katera področja vas zanimajo?

Vprašanje je povezano z zgornjim vprašanjem.

Tistih, ki razmišljajo o samostojnem podjetništvu, bi delali na naslednjih področjih:

- 32% [25] turizem in gostinstvo,
- 22% [17] tehnične storitve in proizvodnja [strojništvo, elektrotehnika],
- 21% [16] multimedija in grafično oblikovanje,
- 18% [14] računalništvo [informatika, programiranje, inf. tehnologija],
- 18% [14] kmetijstvo in gozdarstvo,
- 17% [13] gradbeništvo,
- 12% [9] izobraževanje in kultura,
- 6% [4] zdravje in dobro počutje [wellnes, lepotni salon, medicina, psihoterapija]
- 4% [3] prevajanje, lektoriranje, novinarstvo,
- 3% [2] finančno, poslovno in pravno svetovanje,

Po 1 odgovor se nanaša na logistiko, prodajo, področje biotehnologije in farmacije ter geodetske storitve.

Ali se vam zdi, da je tolminska občina podjetništvu prijazno okolje?

Malo več kot polovica vprašanih je na to vprašanje odgovorila z »ne vem« [51% - 91]. Ostali pa so deljenega mnenja, in sicer polovica [24%- 42] meni, da je občina Tolmin podjetnikom prijazna, 25% [44] pa da ni.

Če odštejemo tiste, ki odgovora na to vprašanje ne vejo [predvidoma ker jih podjetništvo ne zanima], jih polovica meni, da je v občini okolje za podjetništvo perspektivno, polovica pa jih meni da ni.

→ Na kakšen način menite, da bi to lahko izboljšali?

Vprašanje je povezano z zgornjim vprašanjem. Možnih je bilo več odgovorov.

Tisti, ki so odgovorili, da je občina podjetništvu neprijazno okolje, so izbirali med načini za izboljšanje na tem področju:

- 70% [31] z ugodnimi krediti za zagon podjetja,
- 64% [26] s pomočjo pri najemanju prostorov za podjetništvo,
- 55% [24] s subvencijami za samozaposlovanje,
- 50% [22] z organizacijo delavnic o podjetništvu.

Največ jih torej meni, da mora občina pomagati z ugodnimi krediti in pomočjo pri iskanju prostorov.

Kje vidite največ možnosti za zaposlovanje v občini Tolmin?

Skoraj polovica vprašanih [176] meni, da je največji priložnosti za zaposlovanje v turizmu, tretjina v industriji, v ostalih panogah pa veliko manj. Možen je bil samo odgovor, če bi bilo možnih več, bi bila razmerja najbrž drugačna, vendar se vrstni red najbrž ne bi bistveno zamenjal.

- 49% [86] – turizem
- 32% [57] – industrija
- 8% [14] – obrt [samostojno podjetništvo]
- 7% [12] – kmetijstvo
- 6% [10] – javne službe

DRUŠTVENO UDEJSTVOVANJE IN PROSTI ČAS

Ali ste član/ica mladinske organizacije, športnega kluba, kulturne organizacije ali druge organizacije?

Da so člani mladinske, športne, kulturne ali druge organizacije je odgovorilo 69% [123] vprašanih, da ne 31% [55].

→ Prosim pojasnite zakaj niste aktivni/a član/ica nobene organizacije.

Vprašanje je povezano z zgornjim vprašanjem. Možen je bil 1 odgovor.

Med tistimi, ki so odgovorili, da niso člani nobene organizacije [55], so razlogi za to naslednji:

- 35% [19] nima časa za to,
- 29% [16] jih ne pritegne nobena organizacija,
- 20% [11] jih to ne zanima,
- 16% [9] jih ni članov, a pomagajo kateri od organizacij oz. pri organizaciji dogodkov.

Med vsemi vprašanimi [178] jih je le 6% [11] takih, ki jih tako udejstvovanje ne zanima, drugi bodisi nimajo časa bodisi ne najdejo ponudbe zase ali pa so aktivni, vendar ne kot člani organizacije.

→ Na katerih področjih delujejo organizacije, katerih član/ica ste?

Vprašanje je povezano z vprašanjem o članstvu v organizacijah. Možnih je bilo več odgovorov.

Med tistimi, ki so člani prostovoljnih organizacij, je največ [več kot polovica] članov športnih in mladinskih organizacij, nekoliko manj kulturnih.

- 56% [69] – šport,
- 51% [63] – mladina,
- 43% [53] – kultura,
- 8% [20] – turizem,
- 6% [16] – taborniki/skavti,
- 5% [12] – gasilstvo.

Med drugimi odgovori so še študentske in zdravstvena organizacija ter organizacija na področju podjetništva in organiziranja prireditev.

Ali se vam zdi pomembno udejstvovanje v takih organizacijah?

Da je udejstvovanje v takih organizacijah pomembno, meni 90% [155], da ne 10% [17] vprašanih.

Odstotek, ki jih meni, da to ni pomembno, je nekoliko višji od tistih, ki jih tako udejstvovanje ne zanima.

→ Zakaj se vam zdi pomembno udejstvovanje v takšnih organizacijah?

Vprašanje je povezano z zgornjim vprašanjem. Možnih je bilo več odgovorov.

Več kot 2/3 tistih, ki so odgovorili, da je udejstvovanje v prostovoljnih organizacijah pomembno [155], je kot razloge za pomembnost izbralo vse možne odgovore. Odgovori so bili naslednji:

- 83% [128] pridobivanje izkušenj z delom v skupini,
- 80% [124] druženje s sovrstniki,
- 74% [115] pridobivanje izkušenj z organizacijo projektov,
- 68% [105] pridobivanje splošnih kompetenc,
- 67% [104] sprejemanje odgovornosti.

Med odgovori drugo so, da se tako pripomore k razvoju lokalne skupnosti, da se v organizirani skupini lahko kaj spremeni in da imajo člani možnost raznih popustov.

Katerih dogodkov v občini Tolmin se udeležujete?

Samo 5% [8] vprašanih je odgovorilo, da se dogodkov ne udeležujejo. Med tistimi, ki se [164] se jih udeležuje:

- 79% [129] kulturnih prireditev [koncerti, predstave, razstave],
- 59% [97] kino predstav [filmi, stand up komedije],
- 46% [75] športnih prireditev kot gledalec,
- 40% [66] športnih prireditev kot tekmovalec,
- 33% [54] izobraževalnih dogodkov,
- 12% [19] potopisnih predavanj.

Ali se vam zdi, da v občini Tolmin primanjkuje dogodkov za mlade?

Kar 69% [118] vprašanih meni, da dogodkov za mlade primanjkuje, 31% [54] da ne.

→ Prosim navedite, katerih dogodkov po vašem mnenju primanjkuje?

Vprašanje je povezano z zgornjim vprašanjem in je neobvezno.

Od tistih, ki menijo, da dogodkov za mlade primanjkuje jih je 48 odgovorilo na vprašanje, katerih dogodkov primanjkuje. Odgovore so napisali sami in jih niso imeli na izbiro. Kar 2/3 je menila, da primanjkuje dogodkov zabavne narave. Statistika:

- 65% [31] zabav z glasbo [žurov, veselic, zabavnih koncertov],
- 21% [10] izobraževalnih dogodkov,
- 15% [7] kulturnih dogodkov,
- 15% [7] družabnih dogodkov [ki niso zabava z glasbo],
- 14% [6] športnih dogodkov.

Odgovore, ki so omenjali, da manjka zabav, lahko razdelimo v 3 kategorije:

- manjka zabav [brez specifikacije] – 15 odgovorov,
- manjka klubskih nočnih zabav [diskoteka, po 1. uri,...] – 8 odgovorov,
- manjka koncertov pomladi in jeseni – 7 odgovorov

Mladi torej najbolj pogrešajo zabavne dogodke, pri čemer izpostavljajo manko zabavnih dogodkov v zaprtih prostorih, ki lahko trajajo dlje kot do 1. ure ponoči in manko zabavnih dogodkov v

jesenskem, zimskem in pomladnem času. Obe zadevi sta povezani, saj so zaradi vremena v nepoletnem času taki zabavni dogodki lahko le v zaprtih prostorih.

Katere so po vašem mnenju ovire na področju organiziranja dogodkov in prostočasnih aktivnosti za mlade v občini Tolmin?

Vprašanje je bilo neobvezno, odgovorilo je 55 vprašanih. Odgovore so napisali sami in jih niso imeli na izbiro. Statistika:

- 38% [21] pomanjkanje financ,
- 24% [13] birokratske ovire [zakonske omejitve, pridobitev dovoljenj...],
- 18% [10] pomanjkanje prostorov,
- 18% [10] nezainteresiranost mladih za dogodke,
- 13% [7] ni ljudi, ki bi organizirali dogodke

Polovica [51%] jih torej meni, da so ovire na strani potencialnih organizatorjev, ki nimajo kadra ali financ, slaba polovica [42%] da so ovire zaradi pomanjkanja prostorov ali pridobitve dovoljenj za dogodke v teh prostorih in slaba šestina [18%], da je ovira nezainteresiranost mladih za dogodke.

Ali ste seznanjeni z delovanjem Mladinskega centra Tolmin?

Delovanje Mladinskega centra Tolmin pozna le slaba tretjina vprašanih [31%], vsi ostali [69%] delovanja ne poznajo.

Na katerih področjih menite, da bi moral mladinski center v Tolminu delovati?

Možnih je bilo več odgovorov, odgovorilo je 161 vprašanih, ki menijo, da bi moral MC delovati na naslednjih področjih:

- 66% [107] Informiranje in svetovanje,
- 65% [105] Organizacija [izobraževalnih] delavnic,
- 55% [88] Neformalno izobraževanje mladih,
- 52% [83] Spodbujanje mladih k aktivni participaciji,
- 48% [78] Nudenje okolja za neformalno druženje,
- 45% [73] Prostovoljne aktivnosti v korist širše družbe,
- 43% [69] Mobilnost in mednarodno povezovanje mladih

Glede na odgovore lahko zaključimo, da mladi v večini menijo, da mora MC delovati na vseh navedenih področjih, predvsem pa na področju informiranja, svetovanja in neformalnega izobraževanja.

Katerih vsebin si vi želite v mladinskem centru?

Vprašanje je bilo neobvezno, vprašani so podali predloge, katerih vsebin si želijo v MC. Odgovorilo je 18 vprašanih, ki so navedli širok spekter predlogov, ki jih lahko uvrstimo v področja iz vpr. 51. To dodatno dokazuje, da si mladi želijo MC, ki bo deloval na čim več področjih, povezanih z mladimi.

PARTICIPACIJA MLADIH V DRUŽBI

Ali menite, da so mladi dovolj vključeni v odločanje?

Da so mladi dovolj vključeni v odločanje meni le 8% [13] vprašanih, da ne 57% [90], da tega ne vejo pa 35% [56] vprašanih.

Kako pogosto spremljate odločitve, sprejete na občinski ravni?

Redno spremlja odločitve, sprejeta na občinski ravni 12% [19] vprašanih, 15% [24] jih spremlja odločitve, ki vplivajo nanje, 47% [74] jih odločitve spremlja redko, 26% [42] pa jih sploh ne spremlja.

Četrtnina jih torej odločitev sploh ne spremlja, skoraj polovica jih spremlja občasno, ostali pa bolj redno.

Ali hodite na lokalne volitve?

Da hodijo na lokalne volitve je odgovorilo več kot 2/3 – 69% [109] vprašanih, da ne le 11% [17], volilne pravice pa nima še 21% [33] vprašanih.

Na zadnjih lokalnih volitvah [2014] je bila volilna udeležba 51,63%, zato je rezultat ankete presenetljiv. Možna razlaga je, da so vprašanih izpolnjevali mladi, ki so družbeno bolj angažirani in zato tudi bolj pogosto volijo.

Ali menite, da je v tolminski občini na voljo dovolj možnosti za vključevanje mladih v sprejemanje odločitev na občinski ravni?

67% [106] vprašanih ni seznanjenih o možnostih za vključevanje mladih v sprejemanje odločitev na občinski ravni. Od tistih, ki so na vprašanje znali odgovoriti, jih je 19% [30] odgovorilo, da je možnosti dovolj, 11% [17] da jih je premalo in 4% [6] da možnosti sploh ni.

→ Zakaj menite, da je možnosti premalo oziroma jih sploh ni?

Vprašanje je povezano z zgornjim vprašanjem.

Tisti, ki so odgovorili, da je možnosti za vključevanje v odločanje na občinski ravni premalo ali jih sploh ni, so odgovarjali, zakaj menijo tako.

Med odgovori prevladujejo mnenja, da občina nima posluha in ne jemlje resno mladih in njihovih težav, da starejši nočejo dati priložnost mlajšim in da mladi niso seznanjeni z možnostmi za vključevanje.

Katere od naštetih možnosti lahko po vašem mnenju prispevajo k vključevanju mladih v sprejemanje odločitev na občinski ravni?

Možnih je bilo več odgovorov.

Kar 81% [124] vprašanih meni, da k vključevanju mladih v odločanje prispeva mladinski svet občine, po 29% [44] pa da so to javne tribune in civilne iniciative.

Med odgovori drugo so aktivnost mladinskih organizacij, individualno vključevanje in delovanje mladinskega centra.

Ste na lokalnem nivoju že podali kakšno pobudo z namenom, da se nekaj spremeni?

Možnih je bilo več odgovorov.

Daleč največ, 71% [109] vprašanih ni na lokalnem nivoju podalo še nobene pobude, da bi se kaj spremenilo, 29% [45] jo je podalo. 16% [25] je tako pobudo dalo krajevni skupnosti, 12% [19] županu, 9% [14] občinskemu svetniku, 5% [8] pa občinski upravi.

→ Če ste pobude dali, ali ste dobili odgovore nanje?

Vprašanje je povezano z zgornjim vprašanjem.

Od tistih, ki so pobudo podali jih je:

- 49% [22] dobilo odgovor nanje, nekatere pobude so bile upoštevane, nekatere ne,
- 24% [11] dobilo dogovor nanje, vendar niso bile upoštevane,
- 13% [6] dobilo odgovor nanje in so bile tudi upoštevane,
- 13% [6] ni dobilo odgovora nanje

V veliki večini primerov pobudniki dobijo vsaj odgovor na pobudo, v več kot polovici primerov pa so bile pobude tudi [vsaj deloma] upoštevane.

Na kakšen način lahko po vašem mnenju prispevate oziroma ste pripravljeni prispevati k izboljšanju položaja mladih v občini Tolmin?

Možnih je bilo več odgovorov.

Vprašani so pripravljeni oz. menijo da lahko prispevajo k boljšem položaju mladih na naslednje načine:

- 62% [96] s predlogi, idejami in pobudami,
- 48% [74] za aktivno udeležbo na dogodkih za mlade,
- 42% [64] z medsebojnim povezovanjem,
- 42% [64] s prostovoljnim delom,
- 29% [45] z aktivnim vključevanjem v odločanje na lokalnem nivoju.

Samo 6% [10] jih je odgovorilo, da ne želijo prispevati. Nekaj manj kot 2/3 bi jih torej prispevalo s svojimi predlogi, malo manj kot 1/2 z aktivnim sodelovanjem pri dogodkih in aktivnostih, manj kot 1/3 pa z vključevanjem v odločanje [v politične organe].

BIVANJSKA PROBLEMATIKA

Kakšna je vaša trenutna ureditev bivanjskih razmer?

Na vprašanje, kje trenutno prebivajo, je 52% [79] anketirancev odgovorilo, da stanujejo pri starših/skrbniki oziroma, 26% [40] pa da med tednom bivajo izven domačega kraja, čez vikend pa doma pri starših. 8% [12] jih živi pri starših vendar v ločenem gospodinjstvu, 7% [10] vprašanih živi v najemniškem stanovanju, v svoji lastni nepremičnini živi prav tako 7% [10] vprašanih.

Po tem lahko sklepamo, da je večina anketirancev še vedno bivanjsko odvisna od staršev.

Ali ste s svojim trenutnim bivanjskim statusom zadovoljni?

Kar 80% [122] vprašanih je svojim bivanjskim statusom trenutno zadovoljnih. Nimamo sicer podatka o tem, kje prebivajo in koliko so stari.

Ali si želite samostojno urediti svoje stanovanjsko vprašanje?

Pri vprašanju ali si želijo samostojno urediti bivanje, je rezultat obraten kot pri prejšnjem vprašanju. Sklepamo lahko, da si tudi večina tistih, ki so trenutno zadovoljni s svojim statusom, v prihodnosti želijo živeti finančno neodvisno. Procent tistih, ki bi si v prihodnosti želeli samostojno urediti bivanje je 66% [100], tistih, ki si tega ne želijo je 14% [22], ostali pa imajo to že urejeno [20% - 30].

→ Katere so po vašem mnenju ovire, da tega še niste storili?

Vprašanje je povezano z zgornjim, odgovarjali so tisti, ki si še niso in želijo samostojno urediti stanovanjsko vprašanje. Možnih je bilo več odgovorov.

V največ primerih [69%] je največja ovira za samostojno bivanje finančna nezmožnost ali pa anketiranci menijo, da so še premladi [42%] za tako obliko bivanja. Pri 15% vprašanih je zato kriva tudi brezposelnost ali pa to, da ne najdejo dovolj ugodnega stanovanja [16%]. 10% jih pravi, da stanovanje iščejo, vendar ne najdejo primerne.

En od vprašanih je mnenja, da so cene nepremičnin previsoke glede na kvaliteto gradnje in leto izgradnje.

Kakšne so po vašem mnenju rešitve in potrebne spremembe na področju stanovanjske politike v občini Tolmin, ki bi mladim olajšale pot do stanovanja?

Vprašanje je neobvezno, odgovorilo je 25 anketirancev.

Med predlaganimi rešitvami se največkrat omenjajo subvencionirana ter neprofitna stanovanja [13 odgovorov]. Vprašani predlagajo tudi, da bi občina uredila dodatne nove zazidljive parcele, ki bi jih prednostno za nakup ponudila mladim, ter izgradnja novih večstanovanjskih objektov [5 odgovorov], omenja se tudi prazna stanovanja, ki bi se jih moralo ponuditi mladim [2 odgovora].

INFORMIRANJE

Kateri je po vašem mnenju pravi vir informacij za mlade?

Pri tem vprašanju je bilo možnih več odgovorov.

Po mnenju vprašanih so najboljši vir za informiranje mladih socialna omrežja [87%] ter splet oziroma spletne strani [77%]. Na tretjem mestu sledi informiranje preko plakatov in letakov [32%]. Sledijo tiskani mediji [17%] ter lokalni radio in lokalna TV.

Pod drugo so vprašani predlagali še informiranje preko aplikacij za mobilne naprave.

Iz odgovorov je jasno, da je informiranje najbolj učinkovito z uporabo spletnih orodij, predvsem socialnih omrežij.

Na kakšen način bi moralo biti poskrbljeno za informiranost mladih?

Pri tem vprašanju je bilo možnih več odgovorov.

Večina mladih meni, da bi bilo najbolje, če bi bili informirani preko samostojne FB strani [85%]. Več kot polovica [52%] jih predlaga, da bi informacije iskali na spletnih straneh mladinskih organizacij. Tretjina meni, da bi informacije morale biti objavljene na spletni strani Občine Tolmin [31%], še več pa, da bi Občina v ta namen morala vzpostaviti poseben samostojni portal/spletno stran [40%]. 19% jih meni tudi, da bi lahko bilo več objav v tiskanih medijih.

Tudi tu se izkaže, da so najbolj učinkovita socialna omrežja.

Katera so tista področja, o katerih bi si želeli biti bolj informirani?

Pri tem vprašanju je bilo možnih več odgovorov.

Področje, o katerem bi si mladi želeli biti najbolj informirani je področje zaposlovanja [90%], s 70% pa sledi področje izobraževanja. Približno polovica mladih bi si želelo biti informiranih tudi na področju rekreacije [54%] ter stanovanj [50%]. Nezanemarljiv pa je tudi podatek, da si kar 41% mladih želi biti bolj informiranih o tem, kako se lahko vključijo v odločanje v občini Tolmin. Predlagajo še informacije o aktualnih subvencijah ter natečajih.

Mladi si želijo biti obveščeni o širokem spektru področij, skoraj vsi o zaposlovanju, le nekoliko manj pa o izobraževanju. Tudi ostala področja zanimajo okrog polovico mladih.

ZAKLJUČNA VPRAŠANJA

Spol

Anketo je do konca rešilo 41% [61] moških in 59% [87] žensk. Razmerje ne odraža dejanskega stanja, vendar je vzorec moških še vedno dovolj visok za reprezentativnost.

V katero starostno skupino spadate?

30% je starih od 15 do 19 let, 36% od 20 do 24 in 29% od 25 do 30 let, ostali so starejši.

Starostne skupine so razdeljene skoraj po tretjinah, kar kaže, da je anketa zajela vse starostne skupine. Rezultati so skoraj identični kot pri 1. vprašanju, kjer je bilo 29% dijakov, 36% študentov in 35% delovno aktivnih.

Če imate kakšno konkretno misel, pobudo ali predlog za izboljšanje položaja mladih v občini Tolmin, jih prosim zapišite. Vsako mnenje je dobrodošlo.

Predlogi so objavljeni na koncu povzetka.

POVZETEK

Uvodna vprašana so služila preverjanju reprezentativnosti ankete. Glede na status, ki ga imajo vprašani, je anketa reprezentativna, saj so odstotki skoraj enaki, kot kažejo podatki SURS. Anketa je z izjemo območja Baške grape reprezentativna tudi glede na krajevno razporeditev anketirancev.

V drugem delu uvodnih vprašanj se je ugotavljalo, koliko mladih se iz občine odseli ali se jih namerava odseliti. Ugotovimo lahko, da je v preteklosti 74% mladih ostalo v občini, 26% pa se jih je odselilo. Pričakovanja so podobna, 73% tistih, ki se še šolajo, namerava ostati v občini, 27% pa ne [odgovori ne vem – 17% – tukaj niso upoštevani]. Polovica tistih, ki se jih odseli ali se nameravajo odseliti, to stori zaradi osebnih razlogov [partner, življenjski stil], polovica pa zaradi objektivnih razlogov [zaposlitev, v manjši meri stanovanje].

Med 1/3 in 1/2 šolajočih ne pozna možnosti štipendiranja, tisti, ki jih poznajo, dobro poznajo državno, zoisovo in kadrovske štipendije, slabo pa možnosti štipendiranja šolanja v tujini.

Da je neformalno izobraževanje pomembno, meni 90% vprašanih, vendar jih ta izraz pozna le 60%. 2/3 vprašanih se udeležuje neformalnih izobraževanj v občini, daleč največ [2/3] 1x letno ali manj. 2/3 jih je tudi seznanjenih z možnostmi, polovica teh meni, da je možnosti premalo. Če bi jih bilo več, bi se izobraževanj tudi bolj pogosto udeleževali. Predlagane so številne in zelo raznovrstne vsebine. 80% vprašanih meni, da neformalno izobraževanje ponujajo mladinske organizacije, 40% občina in njeni zavodi, 20% pa podjetja.

3/4 vprašanih meni, da mladi niso dovolj informirani o zaposlitvenih možnostih. Za informiranje bi morale poskrbeti pristojne organizacije, predvsem z večjo ažurnostjo in obveščanjem preko spletnih orodij. Dobre 3/4 vprašanih bi se zaradi zaposlitve izselilo iz občine.

Med šolajočimi 2/3 delata preko študentskega dela vsaj občasno, velik je delež takih, ki to počnejo zelo redno. 83% jih bo po koncu šolanja iskalo zaposlitev v občini, 17% pa ne [odgovori ne vem tu niso upoštevani].

Med delovno aktivnimi jih je 10% vprašanih brezposelnih [dejansko jih je več], 41% jih je zaposlenih za nedoločen čas, 1/2 pa je t.i. prekarnih zaposlitev [največ pogodbe za določen čas, nato samostojni podjetniki in delo prek avtorskih in podjemnih pogodb].

Polovica vprašanih največ možnosti za zaposlovanje vidi v turizmu, 1/3 v industrijskih podjetjih, malo pa jih vidi v obrti, kmetijstvu ali javnih službah,

1/2 vprašanih ne ve odgovora na vprašanje, ali je občina podjetništvu prijazno okolje, med ostalimi jih 1/2 meni, da ni, 1/2 pa da je. 42% vprašanih razmišlja o samostojnem podjetništvu, po več kot 1/3 v turizmu in tehničnih panogah [strojništvo, elektrotehnika, računalništvo...], manj [po 15-20%] jih razmišlja o multimedijskih in grafičnih storitvah, kmetijstvu in gozdarstvu ter gradbeništvu. Okrog 2/3 vprašanih menita, da mora občina podjetnikom pomagati z ugodnimi krediti in pri pridobitvi ustreznih prostorov, okrog 1/2 pa da tudi s subvencijami za samozaposlovanje in izobraževanje o podjetništvu.

Kar 90% vprašanih meni, da je društveno udejstvovanje pomembno iz več razlogov – najpomembnejši [okrog 80% odgovorov] so pridobivanje izkušenj z delom v skupini in pri organizaciji dogodkov ter druženje, malo manj a še vedno zelo pomembni [po 2/3 odgovorov] so pridobivanje splošnih kompetenc in prevzemanje odgovornosti. Kljub temu je v društva včlanjenih

69% vprašanih, največ na področju športa [56%], mladine [51%] in kulture [43%], pod 10% v turizmu, tabornikih/skavtih in gasilstvu.

79% vprašanih se udeležuje koncertov, razstav in predstav, 55% dogodkov v kinu, skoraj polovica športnih prireditev kot tekmovalec ali gledalec, tretjina pa izobraževalnih dogodkov. 69% jih meni, da dogodkov za mlade primanjkuje, od tega 2/3 pogreša zabav z glasbo, predvsem v nepoletnem času in v večerno-nočnih urah. Od 15-20% jih meni, da primanjkuje tudi drugih dogodkov – izobraževalnih, športnih in kulturnih. Največ jih kot oviro za organizacijo več dogodkov navaja pomanjkanje denarja [38%], 1/4 birokratske oz. zakonske ovire, precej pa tudi pomanjkanje ustreznih prostorov, nezainteresiranost mladih za udeležbo in pripravljenost dogodka organizirati.

Delovanje Mladinskega centra pozna le 31% vprašanih. Vprašani menijo, da bi moral mladinski center delovati na širokem spektru področij. 2/3 odgovorov meni, da bi MC moral izobraževati, svetovati in informirati, 1/2 da bi moral mlade spodbujati k aktivnem udejstvovanju v družbi, slaba polovica pa da bi moral zagotavljati prostore za neformalno druženje ter skrbeti za [mednarodno] mobilnost in povezovanje.

Velika večina [87%] vprašanih meni, da mladi niso dovolj vključeni v sprejemanje odločitev na občinski ravni, vendar tudi večina redko ali nikoli ne spremlja teh odločitev. Le dobra četrtnina jih namreč redno spremlja vsaj odločitve, ki vplivajo nanje. 2/3 vprašanih tudi ni seznanjenih o možnostih za vključevanje v sprejemanje odločitev, tisti, ki so z njimi seznanjeni, večinoma menijo, da je možnosti dovolj. Največja težava je torej v informiranosti.

V nasprotju s pričakovanji se velika večina vprašanih [okrog 3/4] udeležuje lokalnih volitev. Dejanska volilna udeležba med vsemi občani je le nekoliko nad polovico.

Kar 81% vprašanih meni, da lahko največ za vključevanje mladih stori mladinski svet, manj kot tretjina, da so to javne tribune in civilne iniciative. Pri tem je potrebno opozoriti na slabo razlikovanje mladih med pojmi kot sta mladinski svet in mladinski center in si odgovor intepretirati, da jih daleč največ meni, da za vključevanje mladih največ lahko stori neko telo, ustanovljeno za ukvarjanje z mladinsko problematiko.

29% vprašanih je na lokalnem nivoju že podalo kako pobudo, dobra polovica krajevni skupnosti, ostali županu, občinskemu svetu ali občinski upravi. Skoraj 2/3 pobud sta bili vsaj deloma upoštevani, v veliki večini primerov pa je bilo na pobudo vsaj odgovorjeno.

Skoraj vsi vprašani so pripravljeni prispevati k izboljšanju položaja mladih v občini. Nekaj manj kot 2/3 s svojimi predlogi in pobudami, nekaj manj kot 1/2 z aktivno udeležbo na dogodkih za mlade in medsebojnim povezovanjem, manj kot 1/3 pa z aktivnim vključevanjem v [politično] odločanje.

Polovica vprašanih ima stalno prebivališče pri starših, četrtnina jih pri starših prebiva med vikendom, dobra petina pa živi v lastnem gospodinjstvu. Med tistimi, ki so bivanjsko še odvisni od staršev, si jih več kot 80% želi v prihodnosti živeti samostojno, petina teh si stanovanje tudi aktivno išče. Največja ovira, pri tistih, ki še ne živijo samostojno, a si tega želijo, so finance [69%] in starost [42%]. Med predlaganimi rešitvami stanovanjske problematike, se odgovori najpogosteje nanašajo na večjo možnost subvencioniranega in neprofitnega najema, nekaj pa tudi na ponudbo novih zazidljivih parcel in novogradnjo večstanovanjskih objektov.

Za informiranost mladih bi po mnenju večine [81%] moralo biti poskrbljeno preko Facebook strani. Še več jih meni, da bi se moralo informirati preko spletne strani, vendar so mnenja deljena – 1/2 jih meni, da bi to moralo biti na spletni strani mladinske organizacije [ali organizacije za mlade], 40%

da na posebnem samostojnem občinskem portalu za mlade, 1/3 pa da na spletni strani občine. 19% jih meni, da bi več objav moralo biti tudi v klasičnih medijih. Najbolj primerna za informiranje so torej spletna socialna omrežja, obsežnejše vsebine pa bi morale biti na posebni spletni strani ali na spletni strani organizacije za mlade.

Mladi si želijo biti obveščeni o širokem spektru področij. V 90% primerov o zaposlovanju, v 70% pa o izobraževanju. Ostala področja [rekreacija, stanovanja in vključevanje v odločanje] zanimajo okrog polovico mladih.

Anketo je do konca rešilo 148 ljudi, od tega 41% [61] moških in 59% [87] žensk. Razmerje ne odraža dejanskega stanja, vendar je vzorec moških še vedno dovolj visok za reprezentativnost. Zadnje vprašanje, ki se nanaša na starostno skupino, odraža skoraj enakomerno zastopanost vseh skupin.

Na koncu so vprašani podali še svoje konkretne predloge za izboljšanje položaja mladih v občini, ki so naslednji:

- Tolmin bi lahko pokrili z optično povezavo, ki bi zagotavljala višjo kakovost telekomunikacijskih storitev.
- Mladi ki niso iz Tolmina ali bližnje okolice niso dovolj obveščeni in imajo občutek, da se preveč stvari odloča znotraj ožjega kroga in da mladi izven Tolmina in okolice nimajo možnosti vključevanja mladih v razne projekte.
- Mladi se bodo vračali in ostajali v Tolminu, če bodo tu dobili stalno zaposlitev in partnerja. Privabljanje podjetij bi privabilo tudi nove prebivalce.
- Mladino v občini je potrebno zadržati tudi z raznimi dogodki/zabavami, sicer bo Tolmin mrtvo mesto.
- Občina naj bo zgled ostalim, že sedaj se čuti pozitivno naravnost mladih, ki organizirajo veliko dogodkov na lastno pest [Dobrosočnost, projekt Mala hiša, turnirji], a ne smemo biti zadovoljni samo s tem, tolminska občina naj bo zgled vsem. Možnosti so v turizmu, kjer bi bilo lahko zaposlenih več mladih.
- Čim več mladih mora biti na občinskih položajih.
- Spreminjati je treba zavest mladih, da je tudi tukaj lepo in da je treba za uspeh tudi sam nekaj narediti.
- Več dogajanja [zabave, prireditve] bi moralo biti izven poletne sezone.
- Dogodki, delavnice in izobraževanja bi se morali dogajati tudi po drugih krajih občine in ne samo v Tolminu, da bi se v dogajanje vključili tudi mladi iz drugih, bolj oddaljenih krajev, ki mogoče do dogodkov niti ne morejo, ker nimajo prevoza.
- Občina bi morala informacije dobivati tudi od nepolnoletnih mladostnikov.
- Občina bi lahko razpisala in vsako leto sofinancirala mentorstvo ali polletno zaposlitev pri delodajalcih, ki bi želeli nuditi mentorstvo oz. začetne izkušnje za nadaljnje zaposlovanje.
- Vzpostaviti bi bilo treba elektronski naslov ali spletni portal, kjer bi se pisale zamisli, pobude in predlogi, ter bi nanje s konkretnimi odgovorili odgovarjal župan po skupni debati z občinskim svetom.
- Mladi morajo biti sami bolj disciplinirani in se tudi sami bolj zgodaj vključevati v sodelovanje.
- Poskrbeti bi se moralo za sklop prostorov, kjer bi se lahko izvajali različni dogodki, namenjeni mladim [pa tudi ostalim].